

Şahidlər behiştin zəvvarlarıdır

Qısa tanıtım: Əli Turac oğlu Quliyev 22 oktyabr 2001-ci ildə İran İslam Respublikasının müqəddəs Məşhəd şəhərində dünyaya göz açıb. İbtidai təhsilini Məşhəd şəhərində Camiatul-Mustafa adı ilə tanınan mədrəsədə alıb. Sonra ailəsi ilə birlikdə öz doğma dədə-baba yurduna - Masallı rayonunun Böyük Kolatan kəndinə köçüb. 6-cı sinifdən təhsilini şəhid Simran Rzayev adına Böyük Kolatan kənd tam orta məktəbində davam etdirib. 2019-cu ildə orta təhsilini başa vurub. 2020-ci ildə Vətənə əsgəri borcunu yerinə yetirmək üçün Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin Masallı rayon şöbəsi tərəfindən həqiqi hərbi xidmətə çağırılıb və Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndində yerləşən "N" sayılı hərbi hissədə xidmətə başlayıb.

27 sentyabr 2020-ci ildən etibarən başlayan və 44 gün davam edən II Qarabağ müharibəsində Füzuli və Xocavənd istiqamətində gədən qanlı döyüşlərdə iştirak edib və düşmənin bir neçə postunun ələ keçirilməsində böyük şücaət göstərib. Düşməne sarsıdıcı zərbələr vuran igid əsgər oktyabr ayının 26-dan 27-nə keçən gecə şiddətli döyüşlər zamanı ağır yaralanır və qəhrəmancasına şəhid olur. Şəhidin nəşi 29 oktyabr tarixində Böyük Kolatan kəndində torpağa tapşırılır.

Prezident İlham Əliyevin sərəncamları ilə Əli Turac oğlu Quliyev ölümündən sonra "Vətən uğrunda", "Xocavəndin azad olunmasına görə" və "Füzulinin azad olunmasına görə" medalları ilə təltif edilib.

"ŞƏHADƏTGAH"DA OXUNAN AZANIN HİKMƏTİ

Ata-anası Əlini bələkdə ikən müqəddəs ziyarətgaha aparıb, İslam ənənəsinə görə, orda onun qulağına tanınmış İslam alimi Ustad Musaviyə azan və iqamə oxutduraraq Əli adını qoymuşlar. 4-5 yaşlarında ailəsi ilə birlikdə Kərbəlanı ziyarət etmişdir. Mədrəsədə oxuduğu beş il ərzində Əli özü də dünyəvi elmlərlə yanaşı mükəmməl dini təhsil də alıb, uşaq yaşlarından idmanın taekvondo növü ilə ciddi məşğul olan qəhrəmanımız Məşhəd şəhərində iki dəfə yeniyetmələr arasında keçirilən çempionatın qalibi olmuşdur.

...Qəhrəmanımız hərbi xidmətə başladığı ilk gündən dinə olan sevgisi ilə əsgər yoldaşlarının, bölük komandirinin rəhbərliyinə qazanmışdı. Ramin adlı əsgər yoldaşı yazır ki, Əli dini kitabları mütaliə etməyi çox sevdi, hər cümə axşamı avazla Qurandan "Yasin" surəsini oxuyardı. "Ramazan ayı Əli oruc tutmağın fəzilətləri haqqında söhbət açanda üç əsgər yoldaşımızla onunla birlikdə oruc tutduq. Az sonra bölük komandiri də bizə qoşuldu... Tam 3 ay birlikdə olduq. Bir yerdə namaz qılırdıq." Orudun tərxis olunandan sonra Əli ilə hər iki gündən bir əlaqə saxlayan Ramin son dəfə onunla oktyabrın 24-də danışdığını bildirir. "Atışma səs-

ləri gəlirdi, amma mənə yerini söyləmədi."

"UŞAQ VAXTI ƏLİYƏ OYUNCAQ SİLAH ALMIŞDIM..."

Vətən müharibəsi başlayandan onunla çiyin-çiyinə bir taqımda döyüş yolu keçən Müşfiq adlı silahdaşı oktyabrın 26-da düşmən tərəfindən minomyot və artilleriya atəsinə tutularkən meşəyə çəkildiklərini bildirir: "Çox yorğun və susuz idik. Meşəyə girdəndən sonra artilleriya atəşi səngidi. Ağacların arasından dərin bir çay keçirdi. Suyu bulanıq olsa da içib, bir az dincəldik." Sonra döyüş tapşırığını yerinə yetirmək üçün taqımın döyüşçüləri iki qrupa ayrılır. İrəli gedəndə əsgər yoldaşına Əli deyir ki, əgər şəhid olsam, şəhadətim İmam Hüseyn əleyhi-səlamın ələmdarı Həzrət Əbulfəzl - Abbas ağanın şəhadətinə bənzəyəcək. Hədisi-şəriflərdə buyrulur ki,

Allah dərğahında Əbulfəzl ağanın uca məqamına qiyamət günü bütün şəhidlər qiblə edərler...

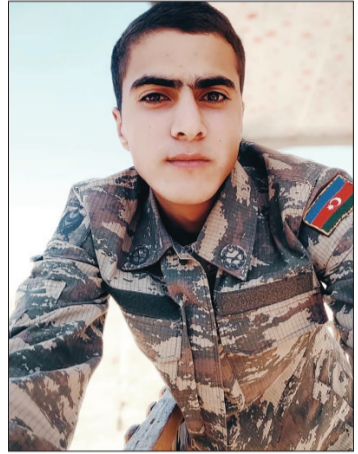
Orxan adlı döyüşçü yoldaşı isə Əlinin qumbaraatan silahıyla düşməne ağır itkilər verdiyindən bəhs edir. Əlinin düşmənin başına, sığınacaqlarına od yağdıran silahından söz düşəndə əmisi İsfəndiyar kövrələrk deyir: "Bir dəfə uşaq vaxtı, Əliyə oyuncaq silah almışdım. Dedi əmi, sən mənə bu silahın adam öldürəndən al. Soruşdum ki, Əli sən adamöldürən silahı neyirsən? Cavab verdi ki, düşmənlərimizi öldürəcəm... Əlinin mənə istədiyi silah ona dövlətimiz tərəfindən verildi, o da bacardığı qədər həmin silahla düşmənin canlı qüvvəsini, döyüş texnikasını məhv etdi..."

"ƏLİ CƏSUR OĞUL İDİ..."

Bu sözləri bizə döyüşlərdə öz dəbilqəsinə könüllü döyüşçülərdən birinə verən Əli bərədə Masallı rayonunun Xırmandalı kəndindən olan əsgər yoldaşı Məftun Ceyhun oğlu dedi. Hələ Ağcabədidə 3 aylıq karantində olanda Əli ilə Məftun əsgər kəmərlərini yadigar olaraq bir-birləri ilə dəyişmişdilər... Döyüş başlayanda ermənilər atışa-atışa geri çəkildilər. Əli son nəfəsinə dek mənfur düşmənlə vuruşur. Füzuli rayonunun yuxarı Veysəlli kən-

di uğrunda döyüşlərdə düşmən tərəfindən güclü artilleriya atəşi nəticəsində taqımın 4 döyüşçüsü ilə birlikdə Əli də şəhadətə qovuşur. Düşmən üzərində tarixi Qələbədən sonra Məftun Əlinin yadigar kəməri götürüb onun atasına verir: "Bu, qəhrəman şəhidimiz Əlinin mənə yadigar verdiyi kəmərdir. Çox heyif ki, bizim yoldaşlığımızın ömrü də Əlinin ömrü kimi qısa oldu."

Həmin kəməri şəhid oğlunun xatirəsinə bəzədilmiş guşədə saxlayan Kərbəlayı Turac göz yaşları içərisində danışır: "Əli evlə danı-

şanda içimiz rahat olsun deyər müharibədə iştirak etdiyini bizə bildirməzdi. Şəhid olandan sonra döyüş yoldaşlarının söhbətlərindən bildik ki, Əli bir ay ağır döyüşlərdə olub... Düzdür, ölüm hamı üçündür, teziqə isə təqdiri-İlahidir. Amma ən gənci ömrü də keyfiyyətlə yaşamaq gerəkdir. Ölümlərin ən şərəfli olanı şəhidlik hər adama nəsib olmur..."

19 yaşlı Əlinin şəhadəti adı ölüm olsaydı, bəlkə ata-anası üçün onun itkisi daha çətin və əzablı olardı. Lakin kövrəlib, için-için ağlasalar da, şəhid atası-anası olduqları üçün daxillərindəki ağır-acılarına sinə gerirlər.

Şəhid əsgərimizin yas mərasimi təkə ata-baba ocağına deyil, ölkədən kənarda da keçirilib. Yədi mərasimində Rusiya Federasiyasının Sankt-Peterburq şəhərində yaşayan soydaşlarımız onun ruhuna ehsan verib, dualar oxutdurlar. Məzarının ziyarətinə uzaq şəhərlərdən gəliblər. Məşhəd şəhərində yaşayan mədrəsə yoldaşları telefonla ata-anasına başsağlığı verib, səbr diləyiblər. Böyük Kolatan kəndinin küçələrindən birinin şəhid Əli Quliyevin adını daşması barədə təşəbbüs irəli sürülüb. İdman yarışlarında aldığı kubok Masallı rayon Tarix-diyarşünaslıq muzeyində saxlanılır. Bakıda S.C.Pişəvəri adına Respublika Humanitar Fənlər Gimnaziyasının sinif otaqlarından biri şəhid Əli Quliyevin adını daşıyır. Atasının dediyinə görə paytaxtın Xətai rayonunda Mübariz Nəcəfov adına 86 sayılı tam orta məktəbində Əli Quliyevin xatirə guşəsi yaradılacaq. Hal-hazırda Dövlət Sərhəd Xidmətinin "N" sayılı Hərbi hissədə xidmətdə olan qardaşı Məhəmməd Əlinin vaxtilə yaratdığı "Instagram" hesabını elə onun öz adı ilə idarə edir... Bir sözlə, şəhid Əli Quliyevin yarımçıq qalan ömrü neçə-neçə insanın ömründə yaşayır...

Biz də öz növbəmizdə şəhidin xatirə guşəsinə qoymaq üçün Tehranda nəşr olunmuş "Adəm və Həva" kitabımızı atasına hədiyyə edib, Allahdan Əliyə və bütün şəhidlərimizə rəhmət dilədik. Vətənin qəhrəman oğullarını unutmadıq, unutmayacağıq, unutmamayacağıq!..

Nurəddin Muğanlı,
"iki sahil"